

1 จาก 5

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๘

บทบรรณาธิการ

คำถาม ใช้อาชญากรรมไปยังรถขณะมีคนวิ่งหนีเพื่อไปหลบบนรถ กระสุนปืนไม่ถูกผู้ใด แต่ถูกกระจกมองข้างของรถได้รับความเสียหาย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญารฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษานี้มีที่มาจากคดีที่ ๗๗๑๖/๒๕๖๑ จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๑ เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ วิ่งหลบหนีไปในบริษัท จำเลยยังไล่ยิงไปยังรถบัสดของผู้เสียหายที่ ๒ ขณะมีพนักงานวิ่งหนีเพื่อไปหลบบนรถ กระสุนไม่ถูกผู้ใด แต่ถูกกระเจกมองข้างของรถบัสดของผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับความเสียหาย จากการกระทำความดังกล่าวดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำเลยเล็งเห็นผลแห่งการกระทำของตนว่ากระสุนปืนอาจถูกผู้เสียหายที่ ๑ ถึงแก่ความตาย เป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ เมื่อกระสุนปืนไม่ถูกผู้เสียหายที่ ๑ แต่ถูกกระเจกมองข้างของรถบัสดได้รับความเสียหายการกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ และทำให้เสียทรัพย์ผู้เสียหายที่ ๒

คำถาม ขอยืมรถจักรยานยนต์ ไปจากผู้มีสิทธิครอบครองตามสัญญาเช่าซื้อเพื่อไปส่งคน แล้วกลับนำรถยนต์ไปจำหน่ายบุคคลภายนอก เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญารึเปล่า

คำตอบ มีคำพิพากษากฎการวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษานี้ที่ ๘๖๔๔/๒๕๖๑

คำพิพากษานิติบทที่ ๘๖๔๕/๒๕๖๑

จำเลยขออัยมรดกกรรมยานยนต์หมายเลขทะเบียน รนช กรุงเทพมหานคร ๗๖๙ ที่ ข.
เช่าซื้อจากผู้เสียหาย โดยมี ท. เป็นผู้ค้ำประกัน เพื่อขับไปส่ง ส. คนรักของจำเลยที่
ปากซอยรัชดาภิเษก ๑ ข. จึงให้จำเลยอัยมรดกกรรมยานยนต์ไปโดยมี ส. นั่งซ้อนท้าย ต่อมาจำเลย
ไม่นำรถจักรยานยนต์มาคืน ข. กับ ท. จึงไปแจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจนครบาลบวรบุรี
เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า การกระทำของจำเลย
เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้องหรือไม่

เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า พฤติการณ์ที่จำเลยขอยืมรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปจาก ข. ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามสัญญาเช่าซื้อนั้นการที่ ข. อนุญาตให้จำเลยขับรถจักรยานยนต์ไปส่ง ส. จึงเป็นการส่งมอบการครอบครองรถจักรยานยนต์ให้จำเลยชั่วคราว ซึ่งจำเลยมีหน้าที่ต้องนำรถจักรยานยนต์ที่ขอยืมไป มาคืน ข. เมื่อจำเลยนำรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปจำหน่ายแก่บุคคลภายนอก จึงเป็นการเบียดบังเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายเป็นของบุคคลอื่นโดยทุจริตขณะที่จำเลยครอบครองทรัพย์สินนั้นอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก การกระทำของจำเลยไม่ใช่ความผิดฐานลักทรัพย์ ที่โจทก์ฎีกาว่าได้รับความจาก ส. ว่า จำเลยบอกว่า หลังจากจำเลยได้รถจักรยานยนต์แล้วนำไปขายทันที การขอยืมรถจึงเป็น

อุปายที่จะได้รถจักรยานยนต์ไปนั้นก็เป็นเพียงการคาดคะเนของโจทก์ถึงเจตนารมณ์ของจำเลยซึ่ง
ไม่อาจนำมารับฟังเป็นผลได้ว่าจำเลยมีเจตนาเอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปตั้งแต่นั้น

คำถาม ผู้ถือหุ้นของบริษัทใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนปลดกรรมการ ประธานกรรมการ
และแต่งตั้งตนเองเป็นประธานกรรมการบริษัทแทน การออกเสียงลงमतดังกล่าวขัดต่อบทบัญญัติ
ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๔๕ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๔๕๔/๒๕๖๑

ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๔๕ วรรคหนึ่ง กำหนดให้แจ้งวันนัดประชุมใหญ่บริษัทด้วย
การลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่และส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังผู้ถือหุ้นทุกคน
ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนั้น ก็เพื่อบังคับประสงคให้มีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าเพื่อ
ผู้ถือหุ้นจะได้เตรียมตัวสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่บริษัทได้
เต็มที่ จำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการของจำเลยที่ ๑ ได้มีหนังสือขอเชิญประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น
ของจำเลยที่ ๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๗ เรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๑ ในวันที่
๒๒ เมษายน ๒๕๕๗ โดยจัดส่งหนังสือเชิญประชุมไปยังภูมิลำเนาของผู้ถือหุ้นทุกคนทางไปรษณีย์
ตอบรับและลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวก่อนวันนัดประชุมไม่น้อย
กว่าเจ็ดวันตามบทบัญญัติดังกล่าวและตามข้อบังคับของจำเลยที่ ๑ แล้ว การเรียกประชุมวิสามัญ
ผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๑ ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๗ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๔๕ มีความหมายเพียงว่า ห้ามมิให้ออกเสียงลงमतเฉพาะผู้ถือหุ้น
ที่มีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเกี่ยวกับข้อซึ่งที่ประชุมจะลงमतเท่านั้น เมื่อการแต่งตั้งหรือถอดถอน
กรรมการบริษัท เป็นเรื่องปกติของการบริหารจัดการบริษัทซึ่งต้องอยู่ภายใต้การควบคุมหรือ
ครอบงำของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ดังนั้นผู้ถือหุ้นย่อมมีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการบริษัท
ได้ โดยถือตามคะแนนเสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของ
ผู้ถือหุ้นในการควบคุมดูแลการจัดการงานของบริษัท การที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ถือหุ้น
ของจำเลยที่ ๑ ใช้สิทธิออกเสียงปลดโจทก์ทั้งสองออกจากกรรมการและปลดโจทก์ที่ ๑
ออกจากประธานกรรมการ และแต่งตั้งจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการของจำเลยที่ ๑
แทน จึงเป็นปกติธรรมดาของวิธีการจัดการบริษัทจำกัดที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๔๔ และ
มาตรา ๑๑๕๑ นอกจากนี้การที่ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นมีมติให้ถอดถอนโจทก์ทั้งสองออกจาก
กรรมการและถอดถอนโจทก์ที่ ๑ ออกจากประธานกรรมการของจำเลยที่ ๑ และแต่งตั้งจำเลยที่ ๒
เป็นประธานกรรมการแทน ก็ไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หลุดพ้นจากการถูกตรวจสอบ
การบริหารงานของจำเลยที่ ๑ เพราะจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานกรรมการและจำเลยที่ ๓
ในฐานะกรรมการของจำเลยที่ ๑ ยังคงต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของบริษัทและอยู่ในความครอบงำ

หรือการควบคุมของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นต่อไป ดังนั้น การออกเสียงลงคะแนนของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ดังกล่าวจึงมิใช่เป็นการให้สิทธิประโยชน์แก่ตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นกรณีพิเศษแม้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าวก็เป็นเพียงส่วนได้เสียตามธรรมดาหาใช่ส่วนได้เสียเป็นพิเศษที่จะถึงกับต้องห้ามไม่ให้ร่วมลงมติตามมาตรา ๑๑๔๕ แต่อย่างใดไม่ การออกเสียงลงมติของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

คำถาม การโอนหุ้นที่ฝ่าฝืนข้อบังคับของบริษัทแต่ได้แจ้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแล้ว ผู้รับโอนจะใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัทได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๕๓/๒๕๖๑ หุ้นของผู้คัดค้านที่บริษัท ค. โอนให้ ก. เป็นหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นโดยมีข้อบังคับของผู้คัดค้านกำหนดไว้ว่า หุ้นของบริษัทนั้นโอนกันได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากคณะกรรมการก่อนเท่านั้นและมติในการประชุมของคณะกรรมการเกี่ยวกับการให้ความยินยอมในการโอนหุ้นใด ๆ ของบริษัทจะต้องได้รับเสียงสนับสนุนจากกรรมการอย่างน้อย ๕ คน ดังนี้ การโอนหุ้นระหว่างบริษัท ค. กับ ก. จึงต้องเป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าวที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง

ขณะที่บริษัท ค. ทำสัญญาโอนหุ้นให้ ก. นั้น การโอนหุ้นของบริษัท ค. ให้ ก. ไม่ได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการของผู้คัดค้านและมิได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ แม้จะแจ้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทว่า ก. เป็นผู้ถือหุ้นที่รับโอนจากบริษัท ค. ก็ดี แต่เป็นการกระทำของ ก. มิใช่เป็นของคณะกรรมการของผู้คัดค้าน การโอนหุ้นระหว่างบริษัท ค. กับ ก. เป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับของผู้คัดค้านและไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง ก. จึงไม่ไ้กรรมสิทธิ์ในหุ้นของผู้คัดค้าน และไม่อาจใช้สิทธิใด ๆ ในฐานะผู้ถือหุ้นดังกล่าวได้ การที่ ก. ออกหนังสือเชิญประชุม เข้าร่วมประชุมทำหน้าที่ประธานที่ประชุม และออกเสียงในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเรื่องเปลี่ยนแปลงกรรมการ อำนาจกรรมการ และเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของผู้คัดค้าน จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมติต่างๆ ที่ลงไว้ก็เป็นมติที่ไม่ชอบ

คำถาม การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยมีผู้ถือหุ้นของบริษัทคนหนึ่งถือหุ้นเป็นจำนวนไม่ถึงหนึ่งในสี่ของทุนบริษัท และมีบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมด้วย แล้วมีมติในการประชุม การฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของบุคคลดังกล่าว เป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบที่จะต้องฟ้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมตินั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๔๕ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎที่ ๖๗๑๓/๒๕๖๑

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วยจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น จากจำนวนทั้งหมด ๑,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ซึ่งมีใช่ผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. ดังนี้ นอกจากลำพังจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. เป็นจำนวนไม่ถึงหนึ่งในสี่ของทุนบริษัทจะไม่สามารถเป็นองค์ประชุมที่จะปรึกษากิจการอันใดของบริษัทตามมาตรา ๑๑๗๔ ได้แล้ว การที่ไม่มีผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. เข้าร่วมประชุมตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป ย่อมทำให้ไม่อาจดำเนินการประชุมหรือลงมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. ได้โดยสภาพอีกทั้งจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ซึ่งมีใช่ผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. ยังเข้าร่วมประชุมและลงมติด้วย จึงไม่มีลักษณะเป็นการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. เป็นการทั่วไปตามมาตรา ๑๑๗๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เช่นนี้การประชุมดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. กรณีหาใช่เป็นเพียงมติที่ประชุมใหญ่ของบริษัท พ. อันผิดระเบียบเพราะมีการประชุมและลงมติโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗๔ แต่ต้องถือว่าการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. มิได้เกิดขึ้นจริงและไม่มีการประชุมกันจริงคงมีเพียงการลงมติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าซึ่งนำไปใช้อ้างต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทว่าเป็นการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. เพื่อใช้ในการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและอำนาจกรรมการเท่านั้น อันเป็นการมิชอบด้วยกฎหมายและกรณีมีเหตุต้องเพิกถอนมติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าดังกล่าว การที่โจทก์ทั้งหกฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าซึ่งอ้างว่าเป็นการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. จึงมิใช่การฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ของบริษัท อันผิดระเบียบตามมาตรา ๑๑๔๕ และไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องฟ้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมตินั้น แม้โจทก์ทั้งหกจะฟ้องพ้นกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันที่มีการลงมติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าแล้ว โจทก์ทั้งหกก็มีสิทธิฟ้องคดีนี้

โจทก์ทั้งหกฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าซึ่งอ้างว่าเป็นการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. มิได้ฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของบริษัท พ. และไม่อาจถือว่ามติที่ประชุมของจำเลยทั้งเก้าซึ่งนำไปใช้อ้างต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเป็นมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้เพิกถอนมติที่ประชุมของบริษัท พ. มานั้นเป็นการพิพากษาซึ่งไม่ตรงกับคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ทั้งหกและเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ปัญหาแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาแต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ